

„Universitatea trebuie să provoace mutații în societate, să schimbe mentalități, să cultive valorile europene moderne”

Interviu cu prof. univ. dr. ing. Valentin POPA, Rectorul Universității Ștefan cel Mare din Suceava

Stimate Domnule Rector, prin ce se identifică Universitatea Ștefan cel Mare în spațiul învățământului superior românesc și european? Care sunt elementele de identitate care o recomandă în acest spațiu al educației, cercetării și cunoașterii, care compun brandul instituțional „Ștefan cel Mare”?

O instituție de învățământ își justifică existența prin beneficiile pe care le aduce societății și comunității, prin plusvaloarea pe care o creează în domeniile sale de competență. Universitatea Ștefan cel Mare și-a construit o identitate, în cei 50 de ani de existență trecând prin mai multe etape care i-au marcat devenirea: etapa Institutului Pedagogic de 3 ani, momentul debutului învățământului tehnic, etapa Institutului de Subingineri, pentru ca începând cu 7 martie 1990 să putem vorbi despre o universitate cu profil mixt, cu domenii și specializări multiple. În cadrul instituției noastre se combină șase arii de cunoaștere, concretizate în aproximativ 50 de programe dezvoltate de cele 9 facultăți: Facultatea de Educație Fizică și Sport, Facultatea de Inginerie Alimentară, Facultatea de Inginerie Electrică și Știință Calculatoarelor, Facultatea de Inginerie Mecanică, Mecatronică și Management, Facultatea de Istorie și Geografie, Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării, Facultatea de Silvicultură, Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică și Facultatea de Științe ale Educației.

Să ne apropiem mai mult de realitatea instituției. Vă rog să vă referiți, sintetic desigur, la programele de studii pe care le desfășoară Universitatea, pe structura celor trei cicluri.

Universitatea noastră are un caracter mixt, formând specialiști pregătiți în sase direcții majore de cunoaștere: științe ingineresci, științe naturale, științe economice și administrative, științe umaniste, științe sociale și domeniul sănătate. Programele de studii acoperă toate cele trei cicluri universitare, concretizându-se în 49 de programe de studii de licență, 38 de programe de studii de masterat și 14 domenii de doctorat: Calculatoare și tehnologia informației, Filologie, Ingineria materialelor, Inginerie electrică, Inginerie electronică și telecomunicații, Inginerie mecanică, Istorie, Silvicultură, Economie, Contabilitate, Administrație Publică, Inginerie industrială, Geografie și Filozofie, sub coordonarea a 38 de profesori universitari.

Absolvenții de bacalaureat au la dispoziție o ară largă de opțiuni în ceea ce privește studiile universitare. Unii preferă să vină la București, alții la Iași etc. Prin ce-i convingeți să opteze pentru Universitatea Ștefan cel Mare?

Absolvenții de bacalaureat care aleg să studieze la Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava sunt atrași de dinamismul și deschiderea instituției noastre, care se fac vizibile atât prin infrastructura existentă, prin calitatea corpului profesoral, cât și prin

programele de cooperare internațională derulate de USV și care acordă șanse mari tinerilor studenți de a avea o experiență de învățare europeană. Nu este de neglijat criteriul apropierei de domiciliu, astfel că arealul din care provin studenții noștri se înscrie în regiunea Nord-Est, în mare parte județele Suceava, Botoșani, Neamț, Firește, sunt și studenți care provin din zone îndepărțate, atrași deopotrivă de spiritul Bucovinei. Aproximația de casă asigură studentului confortul de a se dezvolta într-un mediu securizat, într-un oraș care propune costuri mai mici comparativ cu alte orase mai mari ale țării.

De reținut pentru absolvenții de bacalaureat este și faptul că, în urma evaluărilor instituționale externe, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior a acordat USV calificativul „Grad de încredere ridicat”, cel mai înalt calificativ pe care îl poate primi o universitate din sistemul național de învățământ.

Privitor la condițiile de studiu și cercetare ce ne puteți spune? Cum este campusul Universității Ștefan cel Mare?

USV oferă o infrastructură pentru educație și cercetare la standarde europene. Campusul 1 al USV – un campus modern din toate punctele de vedere – pune la dispoziția studenților 18 corpuși de clădiri cu o suprafață totală de aproximativ 56.000 m². Universitatea dispune de bibliotecă proprie dotată cu 6 săli de lectură, 429 de locuri și un fond de carte de circa 300.000 de volume, editură și tipografie care asigură multiplicarea îndrumarelor de laborator, a cursurilor și a altor materiale didactice necesare procesului de învățământ superior. Studenții își pot desfășura practica de specialitate și alte activități academice și extracurriculare la Cabana Sipoțel și la Centrul Teritorial de Învățământ din Vatra Dornei. Campusul universitar USV mai dispune de un observator astronomic, de Auditoriumul „Joseph Schmidt”, de un complex de natație și kinetoterapie, un teren de sport acoperit și o sală de sport, unde studenții pot efectua, în condiții moderne, activități recreative, culturale și sportive. Sunt doar câteva din condițiile care asigură nu numai o activitate didactică și de cercetare competitivă și performantă, ci și o viață studențească modernă, diversă, atractivă. Toate acestea constituie, de asemenea, puncte de legătură între Universitate și comunitatea suceveană.

Ce ne puteți spune despre politica pe care o desfășurați în domeniul calității studiilor? Cum asigurați calitatea în educație?

Calitatea în educație implică mai multe aspecte: de la atenția acordată îmbunătățirii curriculei care trebuie să asigure formarea competențelor specifice fiecărui domeniu de studiu, dar și formarea competențelor transversale, până la evaluarea cadrelor didactice. Peste 90% din programele de studiu sunt acreditate de către ARACIS, restul fiind în fază finală de acreditare. Relațiile directe cu mediul de afaceri, cu instituțiile de stat sau cu organizațiile nonguvernamentale ne oferă un feedback necesar, care impune adeseori anumite corecții în politica de formare a viitorilor specialisti. Totodată, există soluții de stimulare a cadrelor didactice în funcție de rezultatele obținute la evaluarea anuală și, prin urmare, activitatea academică și de cercetare este monitorizată în acest sens.

Cercetarea științifică este o prioritate a învățământului superior european și a politicilor în domeniu. Care este statutul acestea la Universitatea Ștefan cel Mare? Vă rog să ne faceți o imagine concisă a activităților din sfera cercetării științifice din Universitate.

Cercetarea este o prioritate și în Universitatea Ștefan cel Mare, iar rezultatele obținute în ultimii ani pot confirma acest statut. În prezent, în cadrul universității sunt active 12 programe de formare a resurselor umane ce beneficiază de finanțări prin POSDRU. La începutul anului academic 2012-2013, Universitatea Suceava derula 48 de proiecte de cercetare obținute în urma competițiilor organizate la nivel național (24 proiecte), dar și din fonduri private (19 proiecte). Universitatea Ștefan cel Mare, din Suceava, implementează cinci proiecte internaționale de cercetare de tip FP7. În anul 2012, 333 de cercetători s-au implicat în derularea proiectelor de cercetare.

Anul 2012 a marcat situația Universității Ștefan cel Mare pe locul I în clasamentul național al universităților privind numărul de brevetă acordate de OSIM în perioada 2007-2011. USV dispune de peste 20 de laboratoare de cercetare, dintre care evidențiem: Laboratorul de compatibilitate electromagnetică; Laboratorul de calculatoare de înaltă performanță; Laboratorul pentru calitatea apelor; Laboratorul pentru testarea materialelor; Laboratorul pentru micro-mașini, micro-aparate și acționări electrice neconvenționale.

USV editează cea mai bine cotată revistă românească pe plan internațional în domeniul ingineriei electrice, electronice și telecomunicațiilor (conform clasificării ISI Thomson Reuters), *Advances in Electrical and Computer*. Rezultatele cercetării științifice sunt valorificate în cadrul celor 24 de publicații editate de către USV, din care 9 sunt indexate în baze de date internaționale. Universitatea Ștefan cel Mare, din Suceava, este acreditată ca unitate națională de cercetare și dezvoltare de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică.

Privitor la mobilități, la schimburile academice Erasmus, care sunt cele mai relevante experiențe?

Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava deschide oportunități de studiu și plasament în țările europene prin cele circa 150 de acorduri Erasmus (LLP) realizate cu 135 de universități partenere. În acest an academic 85 de studenți beneficiază de stagii de studiu și plasament prin programele de cooperare de tip Erasmus. De asemenea, aproape 60 dintre colegii mei au efectuat sau vor efectua misiuni de predare și formare în universitățile europene din țări precum Spania, Franța, Italia, Danemarca, Turcia, Bulgaria și.a. Experiențele de formare ale cadrelor didactice sunt benefice întrucât contribuie la dezvoltarea curriculară a programelor de studii, precum și la întărirea cooperării internaționale și deci a dimensiunii europene a instituției noastre.

Ce parteneriate și colaborări internaționale desfășoară Universitatea?

Parteneriatele dezvoltate de USV se înscriu în cadrul programelor europene Life Long Learning (Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig, Comenius Regio) sau în cadrul programelor Tempus, CEEPUS, programe transfrontaliere România – Ucraina – Moldova, universitatea beneficiind de cadrul a 73 de protocoale de parteneriat încheiate cu universități din Europa, America de Nord, Africa, Asia. Dintre acestea, 12 sunt acorduri cu universități din Republica Moldova și 11 cu instituții academice din Ucraina.

Internationalizarea este o dimensiune majoră a reformei învățământului superior european sub egida Bologna. Ce se întâmplă la Universitatea dvs. în această privință?

Universitatea Ștefan cel Mare are ca obiectiv constant deschiderea de noi parteneriate și acorduri internaționale cu universități și/sau companii din spațiul european și non-european. În fiecare an urmărim creșterea numărului de acorduri funcționale cu universități din străinătate, creșterea numărului de studenți care beneficiază de un stagiu de studiu sau plasament la o universitate parteneră europeană, creșterea numărului de cadre didactice care efectuează mobilități de predare sau formare într-o instituție parteneră. O atenție deosebită o acordăm realizării de doctorate în cotutelă cu parteneri din UE.

Dată fiind așezarea geografică a Universității, colaborați cu instituții de învățământ superior din Basarabia și Bucovina?

Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava este membru fondator al Consorțiului Universităților din Republica Moldova – România – Ucraina (CUMRU), consorțiu care include: Universitatea Al.I. Cuza, din Iași, Universitatea de Arte George Enescu, din Iași, Universitatea Ștefan cel Mare, din Suceava, Universitatea de Stat Alecu Russo, din Bălți, Universitatea de Stat din Chișinău și Universitatea Națională Yurii Fedkovici, din Cernăuți. Principalul obiectiv al CUMRU constă în facilitarea colaborării în direcția dezvoltării proiectelor comune în domeniul educației, cercetării, culturii și artelor, prin realizarea de mobilități ale cadrelor didactice și cercetătorilor științifici, promovarea mobilităților pentru studenți din toate ciclurile de studii – licență, master, doctorat, dezvoltarea de proiecte comune de cercetare, formare profesională, precum și realizarea de activități didactice în comun. Universitatea noastră este implicată în implementarea a două proiecte transfrontaliere cu partenerii noștri din Cernăuți și Odesa, finanțate de către Comisia Europeană prin Programul Operațional Comun România – Ucraina – Republica Moldova.

Modul în care USV este prezentă și în spațiul de peste Prut se reflectă în faptul că peste 250 de tineri basarabeni sunt înmatriculați la universitatea suceveană.

(continuare în pagina 15)

Sorin IVAN

Curier juridic

MARIA MOROIANU

Având în vedere că în luna iunie 2013 îndepliniți condițiile de pensionare pentru limită de vîrstă, vă facem cunoscut că după această dată postul pe care îl ocupă se va bloca.

Din nefericire, ocuparea posturilor în sistemul bugetar se menține în continuare restrictivă, încă din anul 2009. Această prevedere își are sediul materiei în cuprinsul art. 22 din OUG nr. 34/2009, care are următorul conținut:

(1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 21. Posturile pentru care au fost demarate procedurile de organizare a concursurilor la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, precum și cele a căror ocupare a fost deja aprobată de Guvern prin memorandum pot fi ocupate în condițiile legii.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ordonatorii principali de credite, în cazuri temeinic justificate, pot aproba ocuparea unui procent de maxim 15% din totalul posturilor ce se vor vacanta după data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, numai în condițiile încadrării în cheltuielile de personal aprobată prin buget. Pentru posturile din sistemul de învățământ de stat, urmărarea încadrării în procentul de maxim 15% se realizează la nivelul întregului sistem de învățământ de stat, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării și inovării.

(3) Ocuparea posturilor prevăzute la alin. (2) se va face prin concurs sau examen, în condițiile legii, pe răspunderea ordonatorilor principali de credite.

Tinându-se seama de faptul că blocarea ocupării posturilor vacante a generat unele disfuncționalități în desfășurarea activității, a fost adoptată Ordonanța de urgență nr. 23/2011, care modifică și completează art. 22 din OUG nr. 34/2009, astfel:

„Articol unic. După alineatul (2^a3) se introduc trei noi alineate, alineatele (2^a4) – (2^a6), cu următorul cuprins:

„(2^a4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale pot aproba ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante unice din cadrul instituțiilor și autorităților publice ale administrației publice locale, exclusiv cele din unitățile de învățământ preuniversitar de stat și cele prevăzute la alin. (2^a1), cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobată prin buget.

„(2^a5) Ocuparea posturilor prevăzute la alin. (2^a4) se face numai după obținerea avizului favorabil al Guvernului, prin nota inițiată de Ministerul Administrației și Internelor, la propunerea prefectului, pe baza solicitărilor temeinic justificate ale ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale. Procedura de transmitere a solicitărilor de ocupare a posturilor se aprobă prin ordin al ministrului administrației și internelor.

„(2^a6) Prin post unic, în sensul alin. (2^a4), se înțelege:

a) acel post ale căruia atribuții, prin conținutul și natura lor, sau responsabilități stabilite nu se regăsesc într-o altă componentă organizatorică; ori

b) un post dintre posturile aflate în compartimentele în care există numai posturi vacante.”

2. Alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Ocuparea posturilor prevăzute la alin. (2), (2^a1), (2^a2) și (2^a4) se face în condițiile legii, pe răspunderea ordonatorilor principali de credite.”

Prin urmare, conducerea unității de învățământ are obligația de a solicita deblocarea postului cu condiția respectării procedurii legale de ocupare a acestuia.

CONSTANȚA S.

Din datele prezentate de dumneavoastră rezultă că, în urma deciziei emise de unitate la data de 13 mai 2013, aveți obligația de a efectua inventarul și de a preda gestiunea până la data de 28 iunie 2013, dată precizată în decizie.

Având în vedere că închiderea contractului individual de muncă se va realiza la data de 30 iunie 2013, este necesar să finalizați predarea gestiunii. Vă facem cunoscut faptul că după această dată activitatea de predare a gestiunii nu va putea fi remunerată.

Alice STICEA, BUCUREȘTI

Vă puteți pensiona la **limită de vîrstă** în anul **2013**, luna **Septembrie**, la vîrstă standard de pensionare de **59 ani și 8 luni**, dacă îndepliniți condiția stagiului **minim** de cotizare de **14 ani și 4 luni**. Stagiul complet de cotizare este de **29 ani și 4 luni**.

Răspunsul oferit mai sus doamnei Maria Moroianu este valabil și în cazul dumneavoastră.

NICOLETA MITEA

Ne solicități să vă transmetem răspunsul la o adresa de e-mail. Întrucât răspunsurile cititorilor noștri pot fi date numai în cadrul acestei rubrici, vă rugăm să ne comunicați în scris acordul dumneavoastră în acest sens.

Jurist **Ștefan MILITARU**

„Universitatea trebuie să provoace mutații în societate, să schimbe mentalități, să cultive valorile europene moderne”

Interviu cu prof. univ. dr. ing. Valentin POPA, Rectorul Universității Ștefan cel Mare din Suceava

(urmăre din pagina 9)

Un domeniu de mare importanță al activității universitare îl reprezintă granturile și proiectele de cercetare, proiectele europene de diverse tipuri. Cum stă Universitatea Ștefan cel Mare la acest capitol?

Universitatea Ștefan cel Mare este centrală și pe activitatea de cercetare, acordând sprijin tuturor cadrelor didactice care se înscriu în competiții naționale și internaționale. Anul acesta, de exemplu, USV a obținut granturi de cercetare în cadrul competiției naționale „Tinere echipe” în trei domenii: Științele Pământului, Matematică și Informatică, Științe Sociale și Economice (acestea reprezentând 5% din totalul proiectelor finanțate). De asemenea, în cadrul competiției Burse Postdoctorale au fost finanțate două proiecte în domeniul Științelor Pământului și în domeniul Științele Vieții Aplicate și Biotehnologii. Referitor la proiectele europene, USV derulează cinci proiecte de cercetare în parteneriat cu alte instituții europene, în cadrul Programului Cadru 7.

Un aspect esențial al pregătirii academice – aproape ignorat în abordările tradiționale ale învățământului nostru – îl constituie relaționarea procesului de învățământ, a educației și cercetării cu mediul socio-economic. Cum abordați această relație?

Mediul socio-economic este un partener pe termen lung întrucât asigură cadrul realizării activităților de practică de specialitate și, mai mult decât atât, oferă feedback util pentru cei care proiectează curricula pentru o anumită specializare. Peste 50% dintre studenții noștri își desfășoară practica în cadrul întreprinderilor sau

alor instituții publice sau private. Semnificativ este rezultatul obținut de USV, care se situează pe poziția a patra în clasamentul național al universităților efectuat de compania germană Kienbaum Management Consultants și revista „Capital” privind corelarea ofertei educaționale cu nevoile actuale ale mediului socio-economic. În cadrul studiului au fost chestionați peste 3.000 absolvenți de învățământ superior și 400 de angajațiori.

Succesul unei universități se măsoară prin succesul absolvenților săi. Ce se întâmplă cu absolvenții Universității Ștefan cel Mare? Cum se integreză în piața muncii? Dezvoltă cariere în cercetare? Rămân în țară sau pleacă în alte zări?

Sondajele anuale desfășurate de Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră ne arată că în ultimii trei ani peste 85% dintre absolvenți profesorizează în meserii legate de specializarea absolvită. Sunt studenți care continuă studiile în universități europene, iar anual, circa 40 de absolvenți continuă activitatea de cercetare în cadrul programelor doctorale, iar 10-15 absolvenți continuă cercetarea în cadrul programelor post-doctorale sau devin cadre didactice universitare.

Care sunt elementele fundamentale ale vizuinii dumneavoastră manageriale?

Mă interesează foarte mult calitatea educației și a cercetării din Universitatea noastră, asigurarea condițiilor unui învățământ de calitate și a unei cercetări performante, care să ofere satisfacție studenților, deopotrivă cadrelor didactice, dar și comunității căreia îi aparținem. Priorități sunt, aşadar, valorizarea și motivarea resursei umane, conștientizarea faptului că, pe lângă baza materială și diversitatea și calitatea programelor de

studiu, activitatea didactică este un argument serios în atragerea studenților – și că aceasta trebuie completată într-o pondere din ce în ce mai mare de activitatea de cercetare și dezvoltare, de formare continuă, de transfer tehnologic sau de parteneriat cu comunitatea regională și internațională. USV este o universitate centrală pe nevoiele studenților și ale pieței muncii și consider că trebuie să reanalizăm modul în care tratăm nevoile studenților, cerințele pieței muncii și, implicit, instruirea și modul în care acordăm la final de program diplomele de absolvire. În fond, Universitatea trebuie să provoace mutații în societate, să schimbe mentalități, să cultive valorile europene moderne. Contribuția ei la identitatea lumii în care trăim trebuie să fie cu adevărat decisivă.

Care sunt prioritățile agendei dvs. de rector și, implicit, ale Universității Ștefan cel Mare?

Ca rector al USV, mă interesează în mod special câteva direcții, din care aş invoca acum: restabilirea poziției corecte a USV în cadrul sistemului de învățământ superior național; gestionarea eficientă și adecvată a potențialului de imagine pe care îl are USV; motivarea și valorizarea resursei umane existente în USV; identificarea și dezvoltarea unor surse noi de finanțare în vederea diversificării veniturilor USV.

Privitor la legislația educației, în spate cea privitoare la învățământul superior, din România ce aveți de spus? Ce e bun, salutar, ce este mai puțin bun și perfectibil?

Principiile cuprinse în Legea educației naționale sunt corecte. Din păcate, această lege a fost adoptată prin asumarea răspunderii, și nu prin dezbatere cu cei care trebuie să o aplique. Corectările

făcute în ultimul an au ameliorat unele deficiențe. Autonomia universităților trebuie să fie reală și respectată de toate instituțiile statului, aspect care mă face să declar că relația cu Ministerul Finanțelor este perfectibilă. Dacă învățământul este o prioritate națională, atunci trebuie rezolvată problema subfinanțării cronice a învățământului românesc; nu poți și nici nu ai dreptul să ceri performanță fără să asiguri și o finanțare corespunzătoare.

Care sunt rezultatele și performanțele care recomandă Universitatea Ștefan cel Mare ca pe una dintre cele mai bune universități din România?

Universitatea Ștefan cel Mare deține calificativul „Grad de încredere ridicat”, acordat de către ARACIS, și este acreditată ca unitate națională de cercetare și dezvoltare de către ANCS. USV a obținut locul I în clasamentul național al universităților privind numărul de brevete acordate de OSIM în perioada 2007-2011; a obținut locul IV în clasamentul național rezultat în urma studiului efectuat de Kienbaum Management Consultants în colaborare cu revista „Capital”, privind educația teoretică, orientarea practică, competențele lingvistice, și experienței internaționale obținute în cadrul studiilor universitare; editează cea mai bine cotată revistă românească pe plan internațional în domeniul ingineriei electrice, electronice și telecomunicațiilor (conform clasificării ISI Thomson Reuters), *Advances in Electrical and Computer*.

Sunt convins că tinerii care studiază, cresc și se dezvoltă în acest spațiu academic au privilegiul de a-și construi și cizela personalitatea într-un mediu cultural complex, pentru care binele, adevărul și frumosul contează încă.